

Література:

1. Куліков П.М., Іващенко Г.А. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства. Навчальний посібник / П.М. Куліков, Г.А. Іващенко. Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – С. 7-44.
2. Малярець Л. Проблеми концептуального аналізу та економіко-математичного моделювання підприємства // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. Вип.6. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2003. – С. 205-209

УДК 338.32.053.4

О.В. Проскурович, В.Л. Рудик

Хмельницький національний університет

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ**

O.V. Proskurovich, V.L. Rudyk

**BASIC DIRECTIONS OF IMPROVEMENT OF EFFICIENCY OF THE
USE OF THE FIXED ASSETS**

Важко переоцінити значення ефективності використання основних засобів та виробничих потужностей для діяльності підприємства. Розв’язання цього завдання дає змогу досягти збільшення обсягу випуску продукції, підвищення віддачі створеного виробничого потенціалу та більш повно задовольнити потреби населення, покращити баланс використання обладнання на підприємстві, знизити собівартість продукції, підвищити рівень рентабельності виробництва та обсяги накопичень підприємства [1].

Покращене використання основних засобів означає прискорення їх обігу, що в значній мірі сприяє вирішенню проблеми скорочення розриву у термінах фізичного та морального зносу, прискорення темпів оновлення основних засобів. Ефективне використання основних засобів щільно пов’язане з іншою важливим завданням – підвищенням якості продукції, тому що в умовах ринкової конкуренції швидко реалізується та користується попитом високоякісна продукція.

Основні засоби займають, як правило, основну питому вагу в загальній сумі основного капіталу підприємства. Від їх кількості, вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежать кінцеві результати діяльності підприємства, зокрема: випуск продукції, її собівартість, прибуток, рентабельність, стійкість фінансового стану. Успішне використання основних засобів та виробничих потужностей залежить від того, наскільки повно реалізуються екстенсивні та інтенсивні фактори покращення їх використання.

Екстенсивне поліпшення використання основних засобів означає збільшення часу роботи діючих технічних основних засобів в календарний період та підвищення питомої ваги цих засобів в складі всіх фондів, що має підприємство [2]. Найважливішими напрямками збільшення часу роботи технічних засобів є скорочення і ліквідація їх внутрішньозмінних простоїв шляхом: підвищення якості їх ремонтного обслуговування, своєчасного забезпечення основного виробництва робочою силою, сировиною, матеріалами, паливом, тощо.

Інтенсивне поліпшення використання основних засобів означає підвищення ступеня завантаження виробничих потужностей в одиницю часу, що може бути досягнуто за модернізації діючих машин і механізмів, встановленні оптимального режиму їхньої роботи. Робота при оптимальному режимі технологічного процесу сприяє збільшенню випуску продукції без зміни складу основних засобів, без росту чисельності працівників і при зниженні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції. Інтенсивність використання основних засобів підвищується також шляхом технічного удосконалювання знарядь праці, шляхом ліквідації «вузьких місць» у виробничому процесі, скорочення термінів досягнення проектної продуктивності техніки, підвищення кваліфікації і професійної майстерності робітників. Істотним напрямком підвищення ефективності використання основних засобів є удосконалення їхньої структури.

Ефективне використання основних засобів підприємства також може бути досягнуто шляхом використання наявних резервів, пов'язаних з регулюванням пропорцій величини їх пропускної спроможності. Використання цих резервів дає змогу домогтися значного збільшення випуску продукції діючими підприємствами при значній економії матеріальних і фінансових ресурсів

Зрозуміло, що регулювання збільшення випуску продукції, як комплекс заходів, спрямованих на ефективне використання повинно проводитися у певній послідовності, передбачати вибір найбільш раціональних напрямів його здійснення. Практичне розв'язання задачі регулювання збільшення випуску продукції потужностями підприємств зводиться до побудови балансу машино-годин, необхідних для виготовлення продукції, і машино-годин, які може або повинно відпрацювати в межах прийнятого режиму наявне в системі машин устаткування. Практична реалізація методів вибору варіантів збільшення випуску продукції, та збільшення виробничої потужності передбачає розв'язання задач за допомогою сучасних персональних комп'ютерів.

Завданням ефективності використання основних засобів є визначення впливу використання основних засобів на економічні та фінансові показники діяльності підприємства, виявлення резервів зростання фондівіддачі,

збільшення обсягу товарообороту та рентабельності активів за рахунок покращення використання основних засобів[1].

Важливий резерв кращого використання основних засобів являє собою швидке освоєння проектних потужностей, введення в дію нових технологічних ліній, робочого процесу кваліфікованих спеціалістів.

Література:

1. Л.І. Катан, Я.В. Колеснік Ефективність використання основних засобів як чинник розвитку діяльності [Електронний ресурс] / Л.І. Катан, Я.В. Колеснік/ Режим доступу www.nbuv.gov.ua
2. Швець Ю.Ю. Економіко-математичне моделювання залежності прибутку підприємства від витрат на ремонт основних засобів і фондівіддачі на прикладі виробничого підприємства / Ю.Ю.Швець. Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції - 2012 - №6 с.121-125.

УДК 004.657

Л.Р. Рогатинська, О.Р. Рогатинська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ OLTP І OLAP-ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДТРИМЦІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

L. Rogatynska, O. Rogatynska

FEATURES OF USING OF OLTP І OLAP-TECHNOLOGIES WHILE SUPPORTING DECISION MAKING

Системи підтримки прийняття рішень (Decision Support Systems), орієнтовані на дані (Data-driven DSS, Data-oriented DSS) є багатофункціональними системами аналізу та дослідження даних. Такі системи передбачають глибоку, багатовимірну обробку даних, а також неочікуваних запитів (ad hoc), яка використовується у процесі прийняття рішення.

Підтримка прийняття рішень на основі накопичених даних може виконуватися в області деталізованих даних (OLTP-системи), агрегованих показників (OLAP-системи) та області закономірностей (Data Mining) [1].

OLTP (Online Transaction Processing – онлайнова обробка транзакцій) представляє собою спосіб організації баз даних (БД), при якому система працює з короткими, не пов'язаними одна з одною транзакціями, організованими у великий потік, з метою отримання максимально швидкої відповіді на запити користувачів і програмних додатків. OLTP-системи забезпечують неперервний облік операцій і доступ до баз транзакцій великої кількості користувачів і призначена для введення, структурованого збереження і обробки інформації (операцій, документів) у режимі реального